

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 67.

1939. március 24., péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, Iureg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trb. Arad.

A nap nagy eseménye:

Ötévre szóló német-román gazdasági egyezményt irtak alá Bucurestiben

Páris és Róma közeledéséről ír a külföldi sajtó, de Viktor Emánuel császár és király a tengelypolitika megváltozhatatlanságát hangoztatta trónbeszédében
Döntő fordulatok nélküli, élénk tevékenység a külügyi hivatalokban

Hosszas tárgyalások eredményeképpen csütörtökön délután aláírták Bucurestiben a román-német gazdasági egyezményt. Román részről Gafencu külügyminiszter és Buioi kereskedelem- és iparügyi miniszter, német részről pedig Fabricius dr. és Wohltat Helmut irtak alá az egyezményt, amely szerződéses alapokra fekteti és jelentősen kiszélesíti a két ország gazdasági együttműködését.

A gazdasági egyezmény körül folytatott tárgyalások után ma jutottak el ahhoz a megfelelő formához, amelyben a megállapodás részleteit lefektették és az egyezmény főbb vonásaiban a következőket tartalmazza:

Románia és Németország illetékes tényezői március 23-án irtak alá a két ország gazdasági kapcsolatát kiszélesítő egyezményt, amely egyrészt lehetővé teszi a román ipari termelés fokozását, másrészt pedig Németország részére nyersanyagfelvételt biztosít. Az egyezmény tárgyalásainak levezetésére Ofielse Gafencu külügyminisztert és Buioi kereskedelem- és iparügyi minisztert bízta meg, a német kormány pedig Fabricius dr.-t és Wohltat tanácsost delegálta.

Ötéves egyezmény

Az egyezmény értelmében megállapodtak a két ország delegátusai, hogy fokozottabb árucserét létesítenek és ezáltal mindkét ország gazdasági szükségleteit kielégíteni igyekeznek.

Románia Németország részére mezőgazdasági termékeket szállít. Németország ezzel szemben gépeket és egyéb berendezési tárgyakat küld az országba. Külön pontja a megállapodásnak a román főipari termékeknek Németországba való szállítása. Az egyezmény egyik pontja szerint német-román társaságokat alakítanak a román petroleum, krom, mangán stb. termékek kiaknázásának fokozására, esetleg alumínium ipari vállalatot is létesítenek. Hangsúlyozottan kimondja az egyezmény, hogy az ipari termelésben a két ország a legszélesebbkörű együttműködést fogja kifejteni. Németország a szerződés értelmében fegyvereket, valamint fegyvergyártáshoz szükséges anyagokat szállít Romániának, kifejlesztik továbbá a szállítmányozási kapcsolatokat is a két ország között. Bankközi együttműködést létesítenek és kereskedelmi téren is jelentősen kiszélesítik az eddigi kapcsolatokat.

Az egyezmény ratifikálása Berlinben történik meg a közel napokban és a megegyezés egy hónap múlva lép életbe, amikor is a ratifikáló iratokat a két ország kicseréli. Átmenetileg azonban azonnali hatállyal életbelép a román-német gazdasági megállapodás, amely egyébként 1944. március 31-én jár le. Ha az egyezményt egy új szerződő fél sem mondaná fel, úgy az automatikusan meghosszabbítást nyert. A felmondási idő egy év és a megállapodás bármely évnél tovább tarthat.

Románia békepolitikájának bizonyossága a megállapodás

A román-német gazdasági egyezmény megkötése után Gafencu külügyminiszter nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és kijelentette többek között, hogy a megállapodás létesítésével — amely egyébként mindkét országra nézve rendkívül előnyös — Románia ismételten tanujelét adta megértésének és annak, hogy békés politikát üz.

— A gazdasági tárgyalások — mondotta a külügyminiszter — február 22-én kezdődtek és egy hónap után jutottak el a mai formulához, amely minden tekintetben megfelelő. Románia készen áll — fejezte be nyilatkozatát Gafencu — hogy más országokkal is hasonló gazdasági szerződéseket kössön.

Este Bucurestiben minisztertanácsot tartottak, amelyen Gafencu külügyminiszter beszámolt a román-német gazdasági egyezmény részleteiről és a minisztertanács jóváhagyta a külügyminiszter beszámolóját. Mitita Constantinescu ismertette a költségvetést, amelyet a minisztertanács az 1939—40. költségvetési évre teljes egészében jóváhagyott.

Érdekes különben, hogy még a délután folyamán Londontól, a Reuter-iroda a következő jelentést továbbította:

Butler külügyi államtitkár az alsóház tegnapi ülésén egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy az angol kormány a romániai petroleum kivitel függőben tartását kívánja. Erről a kívánságról már tud a román kormány, mondotta Butler államtitkár. Ez a kérdés egyik pontja lesz azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket a Romániába induló angol küldöttség Bucurestiben tárgyalni fog.

London. A szoviet kormány hathatalmi értekezlet összehívására tett javaslatot az angol kormánynak, amelyen Anglia, Franciaország, Szovjet, Lengyelország, Románia és Törökország képviselői vennének részt Bucurestiben. Az angol kormány úgy találta, hogy az idő rövidsége miatt az értekezlet összehívására — nincs idő, hanem az érdekelt hatalmak közös nyilatkozatot fognak tenni.

Külföldi laptudósítók Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Tegnap és ma rengeteg külföldi újságíró érkezett Bucurestibe. A nagy külföldi sajtóirodák prágai és budapesti levelezői Bucurestibe tették át székhelyüket. Az Associated Press egyik leghíresebb tudósítója, Parker is Bucurestiben tartózkodik.

A romániai pénzügyi intézetek teljes mértékben eleget tesznek fizetési kötelezettségüknek

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok ezeket írják: A nemzetközi események hatása alatt az utóbbi napokban bizonyos nyugtalanság volt észlelhető a közönség körében, ennek megnyilvánulása abban is megmutatkozott, hogy több bankból kivonták a betéteket. A fővárosi és vidéki bankok szolidaritásának köszönhető, hogy a pénz kivonási kérelmeknek mindenütt zavartalanul tettek eleget, éppen úgy mint az elmúlt év szeptemberében, amikor hasonló események játszódtak le. Hogy a jövőben is eleget tessenek a közönség kívánságainak, a Banca Nationala megtette mindazokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek voltak és megfelelő összegű hiteleket bocsátott a bankok rendelkezésére olyan mértékben, hogy azok most már minden követelményeknek eleget tudnak tenni. A bankbetétesek tehát nyugodtak lehetnek, hogy semmiféle körülmények között veszteség nem éri őket.

Enyhül az eurpai feszültség

Bucurestiből jelentik: A világ különböző fővárosaiból érkező jelentések a helyzet általános enyhülést számolnak be. A háború veszélye ugylátszóan elcsúszott és amint a „Semnalul” írja, a megnyugtató jelleg között döntő jelentősége van annak a híradásának, amelyet London, Páris és Moszkva tanúsítanak, amikor minden erőszakos változással szemben állnak, másrészt ugyancsak megnyugtatóan hat Viktor Emánuel császár és király trónbeszéde, amelyből kiderül a fascista kormány békeszándéka.

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium közleményt hozott nyilvánosságra, hogy gondoskodás történt a tanítások zavartalan menetének biztosítására. A behívott tanárokat az otthon maradt tanárokkal helyettesítik, ott pedig, ahol ez nem lehetséges, nyugdíjasokkal és lelkesekkel póroliák a hiányt.

A közös biztonság elvének ügye

Londonból jelentik: A „Daily Mail” írja: A kölcsönös egyezmény ügye az utóbbi huszonegy óra alatt hatalmas léptekkel haladt előre. A külügyminisztériumba érkezett információk szerint Franciaország, Szovjetország mellett csatlakoznak ehhez az egyezményhez. Lengyelország csak feltételesen járul hozzá a kölcsönös egyezményhez. A lengyel kormány szerint, csak ha vitális érdekek forognak kockán, akkor hajlandó csak fegyverrel a front oldalán küzdeni. Ha Lengyelország egy közvetlen támadás veszélye elé kerül, akkor nemcsak fegyveres erővel csatlakozik a küzdő felekhez, hanem átengedi Lengyelország területét átvonulási terepként.

Több mint valószínű, hogy az egyezményhez Románia, Jugoszlávia, Görögország és Törökország csatlakoznak. Bulgária is kész, ha bizonyos feltételeit teljesítik. A kölcsönös védelmi paktumhoz lecsatlakozni. Londonban rámutatnak arra, hogy ebben az ügyben sokkal hamarabb történik végleges döntés, mint ahogyan eredetileg hiszik. Ez a tény máris hatását érezte a közép-európai feszültségben.

A „Daily Express” annak a véleményének ad kifejezést, hogy nem lesz háború. Több jelenségből arra következtet a lap, hogy a német birodalom a jövőben mérsékletet akar tanúsítani. A többi lapok ezzel szemben riasztó jelentéseket közölnek. Így azt írják, hogy Hitler kancellár vezérkari értekezletet hívott össze Berlinben. Egy másik lap jelentése szerint Anglia az önvédelemre már fel van fegyverkezve. De ha Németország keleti szomszédai ellen támadást akar intézni és ezeket az országokat Anglia segíteni akarja, abban az esetben át kell alakítania az eddigi fegyverkezési politikát, valamint be kell vezetni az általános hadkötelezettséget.

EDEN:

„Kihívással állunk szemben...”

Eden volt angol külügyminiszter kedden este választókerületében beszédet tartott, amelyben a legutóbbi közép-európai eseményekkel foglalkozott. A többi között kijelentette, hogy az összes népeknek össze kell fogyniok, ha nem akarják, hogy sorra eltiporják őket egymást követő, kíméletlen és be nem jelentett támadások által. Ha megtűrjük az eddigi módszerek folytatását, úgy Európa óriási léptekkel megy a katasztrófa felé, amelyből nem menekszik meg senki. Már nincs jelentősége annak, hogy azoknak az államoknak amelyek Anglia mellé állanak, vörös, fehér, vagy fekete-e a belpolitikájuk. Az összes béke szerető kormányoknak fel kell készülniök arra, hogy ténylegesen ellenálljanak minden jövőbeli támadásnak. Előbb-utóbb le kell mondani a pártpolitikáról, mégpedig inkább előbb, mint utóbb. Határozott akarattal áthatott vezetésre van szükség.

Kihívással állunk szemben, amelyet Halifax lord a Lordok Házában a lehető legpontosabban és legvilágosabban meghatározott. A kihívásra a választ éppolyan kétségtelenül kell megadni.

London ragaszkodik az angol-német flotta-egyezményhez

London. (Rador.) A Havas távirati iroda levezetője jelenti, hogy angol diplomáciai körökben a következőket közlik azzal a hírrel, kapcsolatban, amely szerint a német kormány az 1935-ben kötött angol-német tengerészeti egyezmény felmondására gondol.

Azok a kötelezettségek, amelyeket a két ország kormánya a szerződéssel magára vett, végleges és állandó jelleggel bírnak. Az egyezmény nem nyújt módot arra, hogy azt egyik vagy másik részről felmondják, mint az a nemzetközi egyezményeknél szokásos és annak megszüntetése csakis Berlin és London közös akaratából történhetik meg.

A Canterbury érsek érdekes levele XII. Pius pápához

London. (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint a Canterbury érsek levelet intézett a Pápához, amelyben felkérte XII. Pius, hogy vegye át a vezetését annak a keresztény mozgalomnak, amelynek célja a német „annektálási szennedély” meggátolása. Az érsek biztosította a Pápat a protestánsok legmesszebbmenő támogatásáról.

Japán és a német hódítások

Berlin. (Rador.) A berlini japán követ, aki résztvett Hitler minapi berlini fogadtatásán, tegnap hosszas megbeszélést folytatott Ribbentrop német külügyminiszterrel. A Havas ügynökség jelentése szerint illetékes körökben nem foglalnak állást azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a kommunista ellenes egyezményt katonai egyeménnyel változtatnák át.

Japán körökben elégtétellel vették tudomásul Csehszlovákiának Németország által történt bekebelezését, ugyanis azt remélik, hogy miután Németország elveszi az ellenőrzést a Skoda fegyvergyár felett, a fogia állítani a Skoda...

művek által Kína részére történt fegyverszállításokat.

„A Szovjet nem maradhat közömbös”

Moszkva. (Rador.) A Tass ügynökség jelentése beszámol az „Izvestia” vezércikkéről, amelyben az európai eseményekkel foglalkozik és hangsúlyozza, hogy a szovjet orosz politikusok nem maradhatnak közömbösek azokkal szemben. Elégtétellel reagiztrálja a lap Litvinov szovjet orosz külügyi népbiztosnak a német kormány jegyzékére adott vála-

Olasz-francia barátkozás?

Londonból jelentik: Itteni diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett, hogy párisi jelentés szerint Lagredelles, a római francia nagykövetség katonai ügyvivője Rómából Parisba utazott. Az utazás jelentőségét abban látják, hogy

Lagredelles Mussolini olasz miniszterelnök üzenetét vitte volna a párisi kormányhoz. Állítólag az olasz miniszterelnök még egyszer megkísérelt az észak-amerikai olasz követelések békés elintézését és vasárnapig szeretne érintkezést találni a francia kormány illetékes tagjaival.

Ezzel a hírrel áll összefüggésben a Stefani hírszolgálati iroda párisi jelentése, hogy francia politikai körökben erős mozgalom indul az Olaszországgal való közzeledés érdekében, amit elengedhetetlennek tekintenek a béke megmentésére. Több előkelő francia politikus nyilatkozatát közlik a párisi lapok arról, hogy

Lavall haladéktalanul küldjék Rómába, mert ott tartják a legmegfelelőbb embernek arra, hogy Mussolinivel tárgyaljon és helyreállítsa a francia-olasz baráti viszonyt.

Páris. (Rador.) A Havas-iroda jelentése szerint több francia lap csütörtöki számában a francia-olasz közzeledés szükségességét hangoztatta. A „Le Jour” azt írja, hogy

Németország csehszlovákiai döntő sikere nem okozott különösebb lelkesedést Olaszországban, továbbá, hogy Franciaország és Olaszország között az ellentétek áthidalása nem lehetetlen

anélkül, hogy a francia köztársaság méltóságán és területi épségén csorba esnék. A „Le République” szerinti célserü volna, ha Franciaország megegyezésre jutna Olaszországgal. Olaszország érdeke is a megegyezést kívánja földrajzi fekvésénél, történelmi múltjánál és a francia gyarmatok elrendezési rendszerénél fogva. Hasonló a „Le Journal” cikke és ugyanilyen hangnemben ír a „L’Action Française” is.

Illetékes helyen viszont cáfolják azokat a saltóhíreket, amelyek szerint a római francia nagykövetség megbízásából Rómából Parisba javaslatokat vittek volna a francia-olasz viszály elsímitása ügyében.

Ezekkel a hírekkel függ össze a Havas távirati ügynökség jelentése, hogy a német birodalmi kormány ezideig a japán, magyar és spanyol kormányok részéről kapott szerencsekívánatokat, protektorátusának Cseh-

szát, amelyben a német kormány Cseh és Morvaország bekebelezését jelentette be.

A londoni Daily Telegraph diplomáciai szerkesztőjének értesülése szerint Oroszország a hat európai hatalom tervezett értekezletén való részvételét távolkeleti határainak biztosításához köti. A szovjetkörök ugyanis azt hangoztatják, hogy a béke két nem csupán egy bizonyos vidéken, hanem a világ minden részében biztosítani kell, ahol a háború fenyegeti az emberiséget.

Moszkvából jelentik: Hudson, az angol külkereskedelmi hivatal vezetője csütörtökön reggel megérkezett Moszkvába.

Koncentrációs lengyel kormány alakul

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” jelentése szerint a lengyel kormány hamarosan lemond és Skladtkovszky miniszterelnök átadja helyét Sosnovszky hadsereg főparancsnoknak. Az új kormányban két-három ellenzéki politikus is részt vesz és így annak koncentrációs jellege lesz. Beck külügyminiszter feltételel megártja tárcáját.

Készenlétben az USA légiflottája

Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány rendelkezése az Egyesült Államok repülőflottáját készenlétbe helyezték, tekintettel egy esetleges európai konfliktus lehetőségére.

Londonba szállítják a Belga Jegybank aranytartalmát

Londonból jelentik: A belga jegybank arany tartalmának Londonba szállítása megkezdődött. A Daily Express jelentése szerint tegnap a belga Chapinat légiforgalmi vállalat egyik gépe nagymennyiségű aranyat hozott magával Londonba. — A belga repülőgép a Belga Jegybank aranytartalmának egy részét, több millió font értékű aranyat hozott magával. A lap úgy tudja, hogy további aranyszállítmányok érkeznek Brüsszelből Londonba.

országra és Morvaországra való kiterjesztése alkalmával.

A német sajtó nem kötött semmilyen olasz részről érkezett szerencsekívánatot. Az angol körök megállapítják, hogy Rómában meglehetősen nyugtalanság nyilatkozik meg Németország területi terjeszkedése tekintetében.

A helyzetet jellemzi az, hogy Olaszország nem küldött szerencsekívánatokat Berlinbe az új területgyarapítás alkalmából, ahogyan azt Budapest tette.

Rómából jelentik: A római rádió a nemzetközi sajtónak szánt közleményeiben hivatkozik a külföldi megfigyelők azon megállapítására, hogy Olaszország nem szerepel a szerencsekívánatok között. Eszerint erre a szerencsekívánatra az olasz miniszterelnök részéről nem is volt szükség, mert a Berlin-Róma tengely szolidaritása oly nagy, hogy az külön kifejezésre nem szorul.

A francia köztársasági elnök londoni látogatása

Londonból jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök londoni tartózkodása alkalmából az angol parlament két háza csütörtökön ünnepélyes fogadást rendezett a Westminster-palotában levő hatalmas márványvesernokban. Nyolc évszázad óta először fűtötték át ebből az alkalmából az óriási márványvesernokot a hatalmas kályhákkal, amelyekben három nappal ezelőtt gyújtottak tüzet. Az elnöki párt igen meleg fogadtatásban részesítették az angol parlament tagjai. A márványterembe érkező köztársasági elnököt először a lordkancellár üdvözölte a főrendek nevében, majd a speaker, aki az elnöki ház elnöki helyét foglalja el. Az üdvözlésekre Lebrun elnök válaszolt. A fogadás után az elnöki pár a westminsteri papság templomába ment, majd megkoszorúzták az ismeretlen katonai sírját, aztán pedig a királyi pár társaságában Windsorbába háttatott.

A „Court Circular” jelentése szerint Olaszország és Németország londoni követei, akiket meghívtak a Buckingham-palotába, hogy résztvegyenek Lebrun francia köztársasági elnök fogadtatására megrendezett ünnepségen, a meghívást azzal utasították el, hogy elfoglaltságuk következtében nem jelenhetnek meg a fogadtatáson. Viridinken német követet ugyanis Berlinbe hívták vissza jelentéstételre. Grand olasz követ pedig Rómába utazott, hogy résztvegyen a fasiszta nagytanács ülésén.

Viktor Emánuel trónbeszéde a tengelypolitikáról és a békéről

Rómából jelentik: Olaszország ma ünnepli annak a napnak husz éves fordulóját, amikor Mussolini miniszterelnök megalapította Milánóban a fasiszta párt első szervezeteit. A huszadik évforduló alkalmából egész Olaszország ünnepi díszítéssel ült. Az ünnepségek legkiemelkedőbb eseménye az új fasiszta törvényhozó testület ülésének megnyitása. Az olasz lapok bőséges tartalommal jelen-

tek meg és hosszabb méltató cikkekben emlékeztetnek a nap történelmi jelentőségére.

Délelőtt 10 órakor Viktor Emanuel, Olaszország királya és Abesszinia császára a Quirinal palotából ünnepi díszmenetben a parlamenthez vonult, hogy megnyissa az új fasiszta törvényhozás ülészakát. Az impozáns menetet lovastestőrök százada nyitotta meg, majd az udvari hintóban az

uraikodó foglalt helyet a trónörökösrel. Az ezután következő hintók a királyi család férfi tagjait és az udvartartás előkelőbb embereit vitték. A menet végén ismét a lovastestőrök csapata következett. Tíz perccel a királyi menet elindulása előtt udvari diszhintókon a királyné ment a megnyitó ülésre a trónörökösével és a hercegnökkel.

Az utvonalt mentén Róma lakosságának tizezrei sorakoztak fel és lelkesen ünnepelték a királyi párt.

Délelőtt fél 11 órakor már zsufolásig megtelt a törvényhozás palotájának hatalmas terme. Az új fascista törvényhozás mintegy ezer tagból, vagyis tanácsosból áll, akik majdnem kivétel nélkül megjelentek az ülésen és fekete fascista díszgyenyruhát viseltek. A páholyok és a karzatok valamennyien megteltek. Kevéssel 11 óra előtt harsonál jelezték a királyné érkezését. A királyné az udvartartás tagjaival az udvari páholyban foglalt helyet és a parlament tagjai zúgó tapssal fogadták. Amit a királyné felemelt karral viszonzott. Néhány perccel később harsonák jelezték a király érkezését. A király a honvédelem első tábornokának egyenruháját viselte. A terem egyik oldalán elhelyezett bárnyotronszékben foglalt helyet az uralkodó és két oldalt mögötte a királyi hercegek és az udvartartás tagjai ültek.

A királyt is percekig tartó ünnepléssel fogadta a törvényhozás. Ugyanekkor vonult be a terembe Mussolini miniszterelnök a kormány tagjai, valamint a miniszterek részére fenntartott pad-sorokban foglalt helyet.

A király is fascista módra üdvözölte a törvényhozó testület tagjait, majd megkezdte trónbeszédét.

A trónbeszéd elsősorban Etiopia meghódításá-

ról emlékezett meg, kiemelve az olasz nép hősiességét és erejét, amely győzelemre vitte az olasz érdekeket.

Rámutatott a szankciókra, amelynek következményeképpen Olaszország kilépett a Népszövetségből. Foglalkozott ezután Olaszország különböző államokhoz való viszonyával és kiemelte a Róma—berlini tengely jelentőségét. Hangzott, hogy ez a tengely volt az alapja annak a szélesebbkörű megegyezésnek, amely Olaszországot Japánnal, Magyarországgal és Mandzsukuoval kötötte össze.

Kijelentette, hogy Olaszország igen barátságos viszonyban él Jugoszláviával, Albániával, Svájcjal, Törökországgal és Görögországgal. Hangsúlyozta a trónbeszédben a király, hogy Olaszország azt kívánja, hogy a békét minél tovább megtartsa. Ezért erősítette meg magát és ezért fegyverkezett. Rátért ezután az olasz ifjuság nevelésére. Megállapította, hogy átmenetileg kisebb pénzügyi nehézségeket küzdenek le, de Olaszország tovább halad a megkezdett uton. Trónbeszédét a király ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Nincsenek és sajnos nem is lesznek olyan idők, amelyeket könnyelműeknek lehetne nevezni. De éppen a nehéz idők bizonyítják az olasz nép kiválóságát.

Ezért semmi kételyem nincs az olasz nép jövője tekintetében. Ezt pedig a sok küzdelemben és a háborúban egységessé vált nemzeti öntudat biztosítja.

A nagy lelkesedéssel és percekig tartó éljenzéssel fogadott beszédet a törvényhozó testület tagjai állva hallgatták végig.

A német—litván egyezmény

Berlinből jelentik: Ribbentrop külügyminiszter tegnap éjjelkor táviratot intézett Hitler kancellárhoz. A távirat közli, hogy a Memelvidéknek Németországhoz való bekebelezéséről szóló német—litván szerződést aláírták. A német birodalmi kancellár és a litván köztársasági elnök elhatározták, hogy szerződésileg rendezik a Memelvidék egyesítését a német birodalommal, hogy ilyen módon tisztázzák Németország és Litvánia között a függő kérdéseket és szabadáá tegyék a két ország közötti kapcsolatok barátságos fejlődésének útját. A meghatalmazások kölcsönös kicserélése után német részről Ribbentrop, litván részről pedig Urbszys külügyminiszter és Skirpa Kavi berlini litván követ a következő szerződést írták alá:

1. A versaillesi szerződés által Németországtól elszakított Memelvidék a mai naptól kezdve újból egyesül a német birodalommal.

2. A litván katonai és rendészeti erők azonnal kiürítik a Memelvidéket és a litván kormány gondoskodik arról, hogy a terület kiürítésekor a rendes állapotban legyen. Mindkét fél megállapodott abban, hogy véglegesen rendezik a kiürítés után azokat a kérdéseket, amelyek megoldásra várnak. Ilyen kérdések elsősorban a gazdasági és pénzügyi, tisztviselői, valamint más kérdések.

3. Memelben szabad kikötőszávozt létesítenek Litvánia számára, hogy biztosítsák Litvánia gazdaság szükségletének kielégítését.

4. Annak az elhatározásnak megerősítésére, hogy a német—litván barátságot fejlesszék mindkét fél kötelezi magát, hogy egyik sem alkalmaz a másik ellen erőszakot és nem támogat harmadik oldalról a másik fél ellen intézendő támadást.

5. A szerződés aláírása napján életbelép.

A szerződést német és litván nyelven készítet-

ték el.

HITLER:

„Németország jól tudja mit várhat a világtól“

Hitler Adolf vezérkancellár tegnap délután félnyolcor vonaton elhagyta Berlint és Svine-mündebe utazott, ahol a Deutschland német csatahajón Memelbe ment. A Führer ma délelőtt 9 órakor érkezett meg Memelbe, ahol a lakosság lelkesedéssel fogadta. A német csapatok a Memelvidék megszállását ma délelőtt kilenc órakor kezdték meg, de már tegnap is német repülők keringtek az újonnan visszakerült német tartomány felett.

Berlin. A német távirati iroda jelenti: Hitler birodalmi vezér csütörtök délelőtt 13 óra 30 perckor elhagyta a „Deutschland“ páncélos cirkáló fedélzetét és egy kisebb torpedórombolón a memeli kikötőben part-raszállott. A kikötőben a hajók szirénabugása jelezte a birodalmi vezér megérkezését. A tengerparton Hitler dr. Neumann, a memelvidéki németiség vezetője üdvözölte elsőnek, majd utána a zenekar indulójának hangjai mellett ellépett a matrózok díszszázada előtt. Ezután gépkocsiba szállt és a városba hajtatott. A vá-

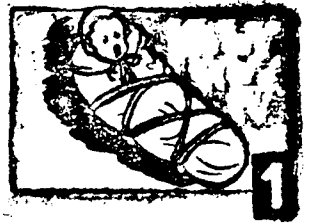
rosban a színház előtti téren összegyűlt hatalmas tömeghez a színház erkélyéről beszédet intézett, amelyben üdvözölte a hazájához visszatért memelvidéki németeket és köszönetet mondott bátor magatartásukért. Hangsúlyozta, hogy számukra az elmúlt évek nyomorúságai és szenvedései a jövőre nézve tanulságul fognak szolgálni. Németország — mondotta — egyedül azt a szenvedést akarja jóvátenni, amelyet a világ neki okozott.

Németország el van szánva, hogy önmaga irányítása sorsát még akkor is, ha ez egyes államoknak nem tetszik. Ezt a közösséget, amely most létrejött, nem fogja többé szétszakítani soha senki. Németország jól tudja, hogy mit várhat a világtól. A németeknek nem áll szándékában az, hogy a világnak szenvedéseket okozzanak, egyedül csak azt a szenvedést kell jóvátenni, amit a világ okozott a németeknek. Hiszem, hogy most már lényegében eljutottunk ennek a jóvátevének lezárásához.

Ezután a birodalmi vezér délután négy órakor a „Leopard“ torpedórombolóval elhagyta Memelt.

EGÉSZSÉGTELEN

Öccsem öt évesen depolyáni. Az erős pólya nem enged szabad mozgást, ami elkedvetlentti a gyermeket és hátráltatja fejlődését.

EGÉSZSÉGTELEN

Ha szoptató anyák alkoholt isznak. Az alkohol néha talán növeli a tejképződést, de mindenkor befolyásolja annak összetételét és nyugtalaná teszi a csecsemőt.

NE ADJÖN SZOPTATÓ ANYÁKNAK DRASZTIKUS HASHAJTÓT

A szoptatás igen gyakran székrekedéssel jár, az anyának ilyenkor azonnal hashajtót kell szednie, azonban semmi esetre sem drasztikus szert, mely esetleg a tejképződésre is kihat. Artin az enyhe, de biztos hatású hashajtó, amely nem okoz görcsöket, amellett még huzamosabb használat esetén sem szokja meg a szervezetet.

Artin

a szoptató anya hashajtója

A. Dr. WANDER üzemek készítménye.

Aggodalom Litvániában, meglepetés Párisban

Varsóban úgy tudják, hogy a litván körök aggodalma a német birodalom további szándékai tekintetében még távolról sem szűnt meg, amennyiben

Litvániára ránehezedő nyomása még mindig tart.

A litván pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az állam védelmére különleges intézkedéseket fogantatosítanak. A bankok további intézkedésig kiűzetéseket nem folyósítanak.

A miniszter kiáltványa szerint nehéz órák várnak Litvániára.

de remélik, hogy minden jóra fog fordulni. Párisban bizonyos meglepetést keltett a Memelvidék visszacsatolása.

habár már napok óta várták Berlin ezen lépését. A párisi sajtó emlékeztet arra, hogy

Hitler vezérkancellár Berchtesgadenben kifejezetten megígérte Chamberlain miniszterelnöknek, hogy nem nyúl a memeli kérdéshez, ha betartják a Memelstatutumot.

Már pedig, így állapítja meg a francia sajtó, a Memel statutumot éppen Hitler Adolf szavaira való tekintettel, nem sértették meg egyetlen esetben sem.

A francia lapok csütörtökön Memel vidéknek a németbirodalomhoz való csatolását kommentálták és ismertették azokat a következményeket, amelyeket ez a nemzetközi politikai életben maga után von. A Le Petit Parisien véleménye szerint

Páris és London új csoportot akarnak alkotni a Varsó környéki Balti államokból.

A Figaro megállapítja, hogy az 1925. évi népszámlálás alkalmával 59 százalék volt a litván 38 százaléka a német, és 3 százalék az egyéb nemzetiségű. A L'Epoque célzást tesz a németeknek a Balti-tenger mentén való hatalmi törekvéseikre és kérdezi,

hogyan lehetséges, hogy a nagyhatalmak még mindig nem határozták el magukat arra, hogy gátat vessenek a fenyegető német törekvésnek.

URANIA premiernozgó TEL: 12-82

„Az első éjszaka“

Paula Wessely, Rudolf Forster, 16. 7.15, 9.50

Holnap szenzációs kettős műsor!

A L'Ordre azt írja, hogy Memel kérdésében nem lehet szó jogról és igazságosságról, amint azt a németek az Anschluss és a szudéta-vidék elcsatolásakor hangoztatták. A L'Humanite kéri, hogy a békeszerető hatalmak együttesen hassanak oda, hogy a fenyegetett országokat megmenthessék. (R.)

Londonból jelentik: A Daily Express jelentése szerint Henderson, berlini angol nagykövet Londonba visszatérve közölte a külügyi hivattal, hogy lapjelentések szerint Litvánia vámközösségre kíván lépni Lengyelországgal. Ezt az elhatározást az utóbbi napok eseményeivel indokolják.

Kaunasból jelentik: A részleges mozgósításokról elterjedt híreket erőlyesen visszautasítják és csupán azt erősítik meg, hogy csekélyszámu tartalékost hívtak zászló alá, a Memel-vidéki német lakosság hadköteleseinek pótlására.

A Memel-vidék története

A Memel-vidék területe 2656 négyzetkilométer, lakosainak száma 146.914, tulnyomórészen németek. 1920-ban, a békeszerződések után a francia csapatok vették át a terület kormányzását. 1923-ban memeli szabadesapatok vették át a hatalmat. 1924-ben a nagyhatalmak Litvániára bízta a terület kormányzását azzal a kikötéssel, hogy a Memel-vidék autonómiát kap. A nemzetközi döntőbírósg arra is kötelezte a litvánokat, hogy parlamentet adjanak a Memel-vidéknek. Így tartott ez az állapot, egészen a mai napig. Németország már régóta terve közé vette a Memel-vidék visszacsatolását. Az utóbbi napokban az ottani németek, a cseh események hatása alatt egyre élesebben hangoztatták kívánásukat, hogy vissza akarnak kerülni Németországhoz. Rbbentrop és a litván külügyminiszter tárgyalásai most gyors eredménnyel véződtek.

Súlyosan elítélték a galati vasuti szerencsétlenség vádlottait

Bucuresti. (Rador.) A galati-i borzalmas vasuti szerencsétlenség ügyében tegnap tartották meg a főtárgyalást a galati-i katonai törvényszéken. Mint ismeretes — karácsony előestélyén történt a szerencsétlenség és több mint száz halott és sebesült maradt a szerencsétlenség színhelyén.

A katonai törvényszék Constantin Iancu a galati-i helyettes forgalmifőnököt 6 évi börtönre és 7000 lei perköltség megfizetésére ítélte. Grigore Brancova precatei állomásfőnököt 5 évre, forgalmistáját szintén 5 évre ítéltek. A katonai törvényszék enyhítő körülményeket nem vett figyelembe.

A panoptikumtulajdonos

kiállította felesége csábitójának viaszmását, mire a csábitó lelövette saját szobrát!

Saint Louisból jelentik: Két érdekes kártérítési pert tárgyal a közeljövöben a st. lousi polgári törvényszék, a perek előzménye a következő:

Frederic Kent, St. Louis híres panoptikumának tulajdonosa a nyáron ellátogatott a párisi nemzetközi kiállításra. Beleszeretett egy csinos párisi próbakisasszonyba, Yvonne Blardba, néhány hét múlva feleségül is vette s magával vitte Amerikába.

A bájos, elegáns francia fiatalasszony hamarosan az érdeklődés középpontja lett St. Louisban. Rengeteg kezdték udvarolni neki. Rendesen udvarlóinak társaságában szórakozott, mert férjét nagyon elfoglalták a panoptikum üzleti ügyei.

Nemrég megismerkedett St. Louis egyik leggazdagabb és legelegánsabb férfiával, Jahn Ragleighvel. S néhány héttel ezelőtt a panoptikumtulajdonos a felesége helyett a következő levelet találta:

— Bocsáss meg, de nem tudom tovább elviselni ezt az életet. Szerelmes vagyok és a szerelem erősebb nálam...

Kent kétségbe volt esve, de bánata lassankint lecsillapodott és már-már belenyugodott felesége elvesztésébe, mikor a szép fiatalasszony megjelent, könyörögve kérte, hogy bocsásson meg neki, kiábrándult Ragleighből, ezután jó és hűséges feleség lesz.

A panoptikumtulajdonos a feleségének meg is bocsátott, a csábitónak azonban nem tudott ilyen könnyen megbocsátani. Különös bosszút eszelt ki.

Elkészítette Ragleigh viaszmását és kiállította a panoptikumban, a nagy gonosztevők társaságában. Al Capone és Landru, a kékszakáll közé. Azonnal megnőtt a panoptikum forgalma is. St. Louis lakói tömegesen vonultak az ismert társaságbeli fiatalember megcsodálására. Ragleigh viaszmasa alá még egy táblát is tett Kent, a következő felirással:

Városunk egyik legveszedelmesebb gonosztevője, St. Louis asszonyai, óvakodjatok ettől az alaktól!

Ragleigh réttentő dühbe jött és szintén elhatározta, hogy bosszút áll. Megbízásából megjelent a panoptikumban egy bokszoló, pisztolyt rántott elő és szitává lötte a panoptikum leghíresebb viaszfiguráit, szétrombolta az üvegszekrényeket.

Ezeknek az eseményeknek a következtében indult meg a két per. Egyrészt Kent, a panoptikumtulajdonos követel kártérítést a rombolás, másrészt Ragleigh kér százezer dollárt jóhírének megsértése miatt.

Kiszáradtak a gyümölcsfák

Az elmúlt év őszén a Mezőgazdasági Kamara nem tudta a Zsigmondházán levő több ezer gyümölcsfát értékesíteni, miután ott különböző fabetegségek támadtak meg a gyümölcsfákat. A Mezőgazdasági Kamara főkeretése, aki kitűnő szakember, közölte, hogy a fákat meg lehet menteni olyképpen, hogy azokat a megye más részére átültetik, anélkül, hogy az ottani fákat veszélyeztetnék. Ezzel szemben a faegészségügyi szolgálat vezetője egy igen költséges dezinfektálási módszer bevezetését határozta el, amelyet véghez is vittek és amelynek szomorú eredménye csak most látszott: csaknem valamennyi fa teljesen kiszáradt és most már menthetlenül elpusztult, mert most már átültetni sem lehet. A kár — tekintettel arra, hogy több ezer csemetefáról van szó — igen jelentős.

Stinghe ezredes, Arad megye új prefektusa

Dobriceanu Mihail, Arad megye prefektusát, aki az aradi 93.ik gyalogezred parancsnoka, felettes hatóságai más szolgálat tételre osztották be. Ugyanakkor rendelkezés történt, hogy az arad megyei prefektura vezetését, Stinghe ezredes vegye át, akit más állomáshelyről rendeltek ki az arad megyei közigazgatás élére. Az új prefektus még nem érkezett meg Aradra és addig Dobriceanu Mihail ezredes látja el továbbra is a prefektusi teendőket. A távozó prefektust Arad megye lakosságának őszinte és általános rokonszenve kíséri, mert hivatalában igazságos, egyenes közigazgatási vezetőnek bizonyult, aki mindenkor megértést tanúsított a kisebbségek igaz ügye iránt is.

Rendelet a vallásoktatás új rendjéről

Értesüléseink szerint a vallástanítás beosztására vonatkozóan az állami iskolákhoz újabb rendelkezés érkezett, amely szerint a vallástanítás idejét a miniszteri rendelet a hétnek egy, illetve két napiát jelöli meg, úgymint néntekre és szombatira. A rendelet szerint vallásórák csakis ezeken a napokon tarthatók, mégpedig úgy, hogy minden felekezet ezen a napon köteles a vallástanítást végeztetni.

E rendelet elsősorban a kisebbségi egyházakra ró súlyos terhet, miután a felekezetek törészt nem rendelkeznek annyi hitoktatóval, hogy ezek egy napon a különböző iskolákban elvégezhesék a gyermekek vallásoktatását.

Négy hónapi fogházra ítélt a hadbírósg egy kolozsvári fiatal ügyvédet

Kolozsvárról jelentik: Dr. Karpf Ferenc fiatal ügyvéd, aki a hadbírósgai börtönben levő főnökét, dr. Roth Hugót akarta meglátogatni, az egyik őrtálló katonával összeshóllalkozott és — a vád szerint — sértő kifejezésekkel illette. A katonai törvényszék most tárgyalta le az ügyet és a letartóztatásban levő dr. Karpf Ferencet a vizsgálati fogság beszámításával 4 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Bűnügyi eljárás indul Temesvár volt városvezetősége ellen

A Suciu-per tárgyalása, amelynek középpontjában a volt városi ideiglenes bizottság ügyvétele áll, — mint köztudomásu, napok óta tart a temesvári törvényszéken. A törvényszék a legutóbbi tárgyaláson tanuként kihallgatta Mioc Vasile tanfelügyelőt, Olariu Petre és Schmitz András dr. ügyvédet, majd Feneşan Eugen főügyész bejelentette, hogy

vádat emel és bűnügyi eljárást indít a volt városi ideiglenes bizottság összes tagjai ellen.

Vádat emelt a főügyész Cimponeriu Virgil dr. városi főügyész ellen is és kérte a volt ideiglenes bizottság tagjai vagyonának zár alá helyezését. A törvényszék a főügyész bejelentését tudomásul vette és

elrendelte a zárlatot a volt városi ideiglenes bizottság tagjainak vagyonára.

A törvényszék rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy mivel a várost, mint közintézményt, Crismariunak és Watznak a fizetési listákon való szerepeltetésével 163.000 lei kár érte, az ügy már emiatt is a büntető tábla elé tartozik és ezért

Suciu-per a büntető tábla hatáskörébe utalta.

Ennek folytán az egész ügyet új vádirat alapján a büntető tábla újra tárgyalja.

CORSO-MOZGO MA 5, 7, 15, 9.15

MA NAGY PREMIER!

Shirley Temple: „Megmenti Amerikát”

SHIRLEY egyetlen idel filmje, összes eddigi filmjei közül a legnagyobb, a legbájosabb. Szines Micky-maus és Popey

Kedvezményes utazás
New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES UJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodáiban:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

Halló: London!

Halló: Aradi Közlöny!

Mr. Groffrey Cox,

az „Evening Standard“ munkatársának aradi látogatása két világszenzáció között

A nagy londoni lap utazó-riportere színes eseményhíradót perget élményeiről és a nagy politikai szenzációkról

Az Aradi Közlöny szerkesztőségéből telefonálta a legújabb eseményeket lapjának az angol hírlapíró

Mintha érdekes véletlenként a szédítő tempóban dübörgő és kaleidoszkopszerűen változatos világpolitika besurrant volna Aradra...

Az egyik legnagyobb londoni világlap: az „Evening Standard“ leadta névjegyet az Aradi Közlöny redakciójában. Mr. Groffrey Cox, kolléga, a nagy angol sajtóorganon párisi székhellyel rendelkező kontinens-szerkesztője látogatott be hozzánk. Közvetlen baráti szívélyességgel köszöntött ránk, Bucurestiből jött, ahová a világesemények központjában álló román főváros szólította. Itt körülnéz és azután viszi tovább újságíró vére mindenüvé, ahol forr a világpolitika katlanja, ahol kitörésre készülnek a szenzáció-kráterek.

Harmincegy éves Mr. Groffrey Cox, akit még a vidéki szerkesztőségben sem hagy el újságíró temperamentuma, érdekes mondani-valój közepette egy-két telefonbeszélgetést is lebonyolít és

az Aradi Közlöny redakciós asztaláról veszi bucuresti-i megbízottjának telefonjelentéseit, hogy ugyanakkor nyomban London Central 8000-es számot szólítsa és innen Aradról informálja a világlap központi szerkesztőségét az eseményekről.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségében gyűlnek össze az angol kolléga hírei, innen viszi őket a nemzetközi telefon-vonal tovább, hogy holnap reggel London ködös uccáján árulják a friss hiranvagot az angol olvasóközönségnek.

Igazi, vérbeli, mindig megmarad: újságírónak. A kolléga számára csupán csak kolléga, az események pedig, amelyek ceruzájahegyvén megakadtak, egyszerűen muló élmények.

Mr. Groffrey Cox 1936-ban ott élt abban a Madridban, mely telve volt bizakodással és biztos hittel, hogy győzni fognak a köztársasági csapatok és végig utazta Kataloniát, amikor ott még minden szilaj támadókedvében feszült. De — a nálunk Aradon vendégeskedő angol zszurnaliszta — szinte mindennapos vendége volt Del Vayo külügyminiszter dolgozószobájának, hogy szemtanúja legyen két évvel később Párisban egy fáradt spanyol államférfi emigrációba indulásának a franciaországi spanyol követségen...

Ekkor bucsuzott el Mr. Groffrey Cox Párisban Del Vayottól...

Nem kellett volna a köztársasági Spanyolországunk elbuknia — meséli az angol újságíró — mert kezdetben fegyelem uralkodott a köztársaságiaknál, bár az anarchisták és egyéb legszélsőségesebb csoportok rendezavarok voltak. Szerintem — folytatja — nem csupán a fegyelem hiánya, hanem a másik oldalon lévő töménytelen hadianyag tudsúlva juttatta Franco oldalára a gyorsan jött győzelmet.

Az olasz csapatok számát nem lehet számszerűen pontosan megállapítani — kutat a jegyzetei között Mr. Cox — de ha elfogadjuk azt az elvet, hogy a sebesültek teszik ki a katonai szakértők szerint a negyedrészt a tényleges kombattánsoknak, akkor

a mintegy 13 ezer spanyolországi olasz sebesült szerint 70 ezer itáliai önkéntes harcolt Franco seregében.

Megkockáztatjuk a kérdést, mégha esetleg kényelmetlen és tapintatlan is, mégha a válaszadás kínos is lehet.

— És Anglia — kérjük — miért helyezkedett a benemavatózásai politika álláspontjára, miért nem segítette Azanát és hadseregét?

Nem hittem volna, hogy ennyire nyílt és leplezetlenül őszinte választ kapok, bár nemcsak félvers, de egészen nyers-angol husbavág a kíváncsiszkodás.

A madridi amerikai katonai attasé, Fuchier alezredes ur többször megmondotta az újságíróknak és a diplomátáknak egyaránt, hogy Anglia nem volt kellőleg tájékozódva a spanyol viszonyokról, hiszen angol katonai attasé csak 1937-ben került Madridba, addig egyáltalán nem is volt ott ilven kiküldött.

És alig hagyjuk ott a szavak országutján a Pvreneusok földjét, máris Bécsben vagyunk. Bécsben 1937 decemberében, ahol Schuschnigg vivja élet-halálharcát Ausztria függetlenségéért és fennmaradásáért. Nincs is harc — beszél Mr. Cox. — mert a naivitásig hiszékeny Schuschnigg el sem tudja képzelni, hogy a Stefans-dómba özőnlő és Maria Zellbe zarándokló osztrák katolikusok valaha is megbarátkoznának a horogkeresztes lobogóval és ne utolsó csepp vértükig védelmezzék a Vaterlandische Front eszméit...

Itt és még sok egyébütt csődöt mond Schuschnigg egvényes, minden diplomáciai köntörfalazástól mentes egyénisége. A nekünk interjú adó angol hírlapíró január végén bucsukihallgatáson jelenik meg a Bundeskanzleramtban. Schuschnigg vidám, nemcsak bizakodó hanem — biztos.

És Mr. Cox márciusban már újból Bécsben kell legven, ahol fültanúja Hitler beszédének, amit a Heldenplazon mond az Ostmark hiazatérése alkalmából.

Schuschnigg, hiába bizakodott, Mister Cox angol hírlapírónak még egyszer Bécsbe kellett utaznia, hogy letudósíthassa lon-

doni újságjának, miként változik át a munkóskereszt horogkeresztté.

Mr. Cox élményei tovább peregnék. A „Cox-világhíradó“ Prágába visz bennünket. 1938 nyara és Mr. Cox, a Daily Express és Evening Standard munkatársa elindul Lord Runciman Prágába. Hátha rendbehozzák Hentlein és Benes közötti ellentéteket. Runciman' hosszú heteken át erőlködik, tárgyal és megkísérel minden utat módot az európai egyensúlyt megőrző megoldáshoz. Semmi sem sikerült és Runciman szárnyaságetten és eredménytelenül repül Londonba vissza. Mr. Cox ott marad Csehországban, Prágában várja be Münchent és Karlsbadban végignézi Hitler bevonulását.

Runciman utolsó percig, sőt még elutazása után is bizton hitt a kibékülés lehetőségében. Kétpérsről lépésre együtt voltam Runcimanékkal majdnem mindenről tudtam, ami a tárgyaló felek között történik. Szerintem a szudétavidék elfoglalásának is elejét lehetett volna venni — legalább is egyelőre, ha megtörténik a megegyezés...

Benes alkudott, mert bizott Anglia és Franciaország segítségével és arra is számított, hogy van még idő az angol fegyverkezés fokozására. Talán létre is jött volna a megegyezés ha... igen — folytatja rezignáltan — ha nem is egy, hanem két „ha“ közbe nem lép...

A két döntő esemény pedig a Times sorsdöntő vezércikke és a német kancellár nürnbergi beszéde volt. A Times azt ajánlotta, hogy ne csináljanak félmegoldást és adják át a szudétavidéket a Reichnak, Hitler Nürnbergbe pedig utimátumot küldött.

Már befejezéshez közeledik Mister Cox elbeszélése.

Prágából Párisba tér vissza és véletlen szemtanúja, az ostmarki határzár miatt Ligetujfalu megszállásának.

Párisból már Tunisba kell indulnia. Közvetlen Daladier látogatása előtt.

Három héten át utazza be a francia gyarmatokat. Meglátogatta a hegyes lybiai határ mellett elhúzódó 110 kilométer hosszú Maginot vonalat. A parancsnok megengedi, hogy bemehessen Bizerze várába, amely a tuniszi Gibráltár, szinte bevehetetlenül teszi a francia kolóniát a Földközi tenger felől.

Alig maradhat Párisban, hogy visszatért Tunisból, máris indulnia kellene Prágába, amely protektorátus alá került,

de a határzár miatt nem mehet északra, így újabb londoni sürgönyutasítást követ és Bucurestibe utazik. Jelentkezik a propagandaminiszteriumban, interjút csinál Gafencu külügyminiszterrel és lerohan Aradra az expressszel.

Itt, Aradon éri a német-román kereskedelmi szerződés híre. Az Aradi Közlöny szerkesztőségéből kapja Mr. Coxtól a Daily Express és az Evening Standard a szenzációt.

Bucsuzik az Aradi Közlönybeli kollégáktól. Siet, mert minden újságíró utja sietős, hiszen az események nyomában kell nyargalnia.

Aradváros lisztellátása hosszú időre biztosítva van

Aradváros vezetősége, — amint már jelentettük, a legnagyobb eréllyel lép fel az árdragitási és üzérkedési kísérletek letörésére és mindent elkövet a kedélyek lecsillapítása érdekében. Ez a törekvés különben országos jellegű, erre lehet következtetni abból a táviratból, amelyet a belügyminisztérium küldött Aradra a polgármesteri hivatalhoz. Ez a távirat ugyancsak az üzérkedések és áruzsoratórekvések ellen irányul és részletesen utasítja a helyi hatóságokat a követendő eljárásra. A városvezetőség intézkedésére bizottság alakult, amelynek tagjai váratlan helyszíni vizsgálatokkal ellenőrzik: vajon tiszteletben tartják-e a változatlanul érvényben lévő maximális árakat, vagy pedig nem történik-e más irányu visszaélés. Olyan esetekben, amikor bármilyen visszaélést állapítanak meg, a működési engedély azonnali bevonásával torolják meg azt.

Vlad Alexandru tábornok polgármester különben ezuton ismételtén felhívással fordul a közönséghez és kéri: mindenki őrizze meg hidegvérét, nyugodtságát, ne adjon hitelt a suttygó híreszteléseknek, amelyek csakran

egymással teljesen ellentmondó értesüléseket hoznak forgalomba. Semmi ok a nyugtalanságra, az események fejlődésében nincs semmi rendellenes. A város vezetősége érdeklődött a Neumann-testvérek malom iparüzemnél, ahonnan azt a megnvugtató választ kapta, hogy a vállalat raktáraiban lévő lisztkészlet nemcsak arra elegendő, hogy hosszú időn keresztül ellássa Arad szükségleteit, de több város egész lakosságának hosszú időn keresztül való ellátására is elégséges.

— Aki úgy érzi, hogy üzérkedéssel vagy uzsorával megkárosították, — mondotta a polgármester, — forduljon haladéktalanul hozzám, akár személyesen, akár pedig névvel jegyzett levélben. Névtelen panaszos leveleket ugyanis nem vehetünk figyelembe.

Végül hangoztatta a polgármester, hogy a legutóbbi katonai intézkedések kapcsán a városi közúti üzenektől katonai szolgálatra behívott kocsivezetők és jegyzékek szabadságolása érdekében már intézkedés történt és így azok rövidesen ismét elfoglalhatják munkahelyüket, amivel biztosítják a közúti forgalom zavartalanságát

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „ || Hgy hónapra 70 „

Megjöttek a gólyák...!

Az elmúlt napon még rakoncátlan márciusi szél halszolta a hópléket, de 24 óra elröppenése után, igaz, megkésve — mégis megérkezett a tavasz... A szürke felhők foszlányait úde széllel tépte széljel és a dörgő földre villant az első „komoly”, tavasszal biztató napsugár. A megrögzött borulatók bizalmatlanul bámulnak az égbe, — kék, világos kék! — és bár még „foga van a napnak”, de ott messze a láthatáron eltűntek az utolsó komor felhők és a város felett — mintegy tavaszi bizonyágtétel végett — egy gólyacsapat szárnyalt... Méltóságteljesen kóvályogtak a végtelen levegőtengerben és a kanyargó Maros felé lebegtek — talán a régen elhagyott fészket keresték?

Az uccákon megröptannak az emberek és derülő arccal, mosolygó szemmel nézték, nézték a „komoly” tavasz első hírnökeit, a gólyákat. Kezdetben csak néhány járókelő, aki azonnal észrevette a gólyák érkezését, hámszokodott a kék ég felé, de néhány perc alatt számtalan embercsoportosulás támadt, amely még akkor is szaporodott, amidőn a gólyasereg már messze szárnyalt.

— Mit bámulnak?.. — kérdezték izgatottan az érkezők.

— Megjöttek a gólyák!

Igen, az úde tavasz első hírnökei már megérkeztek Aradra, de a virágtakasztó tavaszi napfény még nagyon fősvény. — Lúvós szél seper napszálltákor, a rütyvek sem mernek még kibomlani. Megjöttek a gólyák, de a mocsarakban még dermedten lapulnak a békák. (n. i.)

— Királyi órák utazása. Az angol királyi pár nagy amerikai útja 46 napig fog tartani. Ez alatt az idő alatt 16-szor kell átigazítani óráikat. Kanada öt időzónára oszlik. Ezek a következők: atlanti, keleti, közép, hegyvidéki és csendes-óceáni zóna. A tengeri uton öt órával kell visszajazítani az órákat, mielőtt a királyi pár elérné Quebeeket. Május 23-án a király és a királyné a keleti zónából átmegy a középső zónába, mikor autón Port Arturból Fort Williamba utazik. Winnipeg és Regina között is vissza kell egy órával igazítani az órákat.

— Román—görög külkereskedelmi tárgyalások. Bucarestből jelentik: Április tizenhetedikére összehívják a Balkán-szövetség gazdasági tanácsát és ezzel kapcsolatosan megkezdődnek a román—görög külkereskedelmi tárgyalások is, a két ország közötti áruforgalom kimélyítése érdekében.

— Páris segédpüspöke Bucarestbe érkezett. Bucarestből jelentik: Kedden este az északi pályaudvarra Bucarestbe érkezett Beaussart, Páris segédpüspöke. Az állomáson Cisar érsek, a nunciatura képviselője, egy francia követségi tanácsos és a bucaresti-i katolikus pápáság fogadta. Beaussart segédpüspök a nunciaturán száll meg.

— Ezen a héten nyújtja át Burgosban megbízólevelét Petain tábornagy. Párisból jelentik: Franco tábornok pénteken, vagy szombaton fogadja Petain/marsallt, aki ez alkalommal bemutatja megbízó levelét.

— Göring Ismét San Remoba érkezett. Rómából jelentik: Göring vezértábornagy felesége társaságában újból visszaérkezett San Remoba, ahol a város vezetősége meleg fogadtatásban részesítette.

— A magyar zsidótörvény-javaslat a törvényhozás előtt. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház a zsidójavaslat részletes vitájának mai napján eljutott a 19-ik szakaszhoz, amelyet elfogadtak. Minden egyes szakasz tárgyalásánálandkívül heves vita folyt és az igazságügyminiszter is majd minden szakaszhoz felszólt. Minden jel arra mutat, hogy a zsidójavaslat részletes tárgyalását pénteken befejezik. A magyar képviselőház egyesített bizottságai kedden megkezdik a földbírtok reform javaslat tárgyalását.

— Kibővítik az amerikai hajóműveket. Az Egyesült Államok kormányja minden intézkedést megtett az állami hajóművek olymértű kiépítésére, hogy azokon 45.000 tonnács csatahajókat lehessen építeni.

— Meghalt az utolsó hunyadmegyei magyar főispán felesége Budapesten. Budapestről jelentik: Nagyklóptivai Pogány Béláné, született Szlocányi Margit életének 63-ik, boldog házasságának 45-ik évében a napokban Budapesten elhunyt. Pogány Béla volt Hunyadvármegye utolsó magyar főispánja Felesége annak idején élénk részt vett a megye társadalmi életében s mindenütt tisztelték és szerették. Élénk tevékenységet fejtett ki a dévai katolikus nőegylet munkájában is, sőt egy ideig mint elnöknője tevékenykedett. Pogány Béla gyászában osztozik egész Hunyadmegye magyar közönsége.

— Gyilkosság Borosjenő főúccán. Ma délelőtt jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Chera Simon, 38 éves mokrai gazdálkodó Borosjenőben a község főúccán összetalálkozott Critz Petru régi haragosával, akivel összeszólalkozott. Szó szót követett, majd pedig egymásnak mentek a régi vetélytársak. Critz Petre a kezében levő kapával többször feibevágta Chera Simont, aki vértől borítva, eszméletlenül esett össze. A járókelők nyomban kórházba szállították a szerencsétlen embert, de Cher anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, három órai szenvedés után elhunyt. Az ügyészség intézkedésére Critzet őrizetbe vették és Chera holttestét felboncolták.

— Kárpátaljai menekültek Szamosújváron. Szamosújvárról jelentik: Tegnap mintegy 500 kárpátaljai menekült érkezett Szamosújvárra, akiket az ottani Román Nőegylet tagjai fogadtak és már az állomáson is élelmiszerekkel és cigarettákkal látták el őket. A menekülteket ezután a fiúliceumban és az árvaházban helyezték el. Zombolyáról érkezett jelentés szerint többszáz cseh menekült, férfiak, asszonyok, gyermekek érkeztek tegnap Zombolyára, ahonnan tovább folytatják útjukat Jugoszlávia felé. A menekülteket a helvi hatóságok szívélyesen fogadták és ellátták őket élelmiszerekkel.

— A nemzeti munka védelme. Bucarestből jelentik: A nemzetgazdasági minisztériumban tegnap ülésezett a nemzeti munka védelmére megalakított bizottság Bungeanu tanár elnökletével. Több vállalat helyzetét vizsgálták felül és néhány vállalatnál büntetéseket róttak ki a törvény rendelkezéseinek kikerülése miatt. A bizottság ezután 13 kerületi bizottságot alakított, amelyek élére egy-egy iparfelügyelőt jelöltek ki, továbbá a bizottságba delegáltak egy-egy kereskedelmi felügyelőt, valamint az illető tartományi helytartóság és a vezérkar egy-egy megbízottját.

— A református férfiszövetség közgyűlése. A református férfiszövetség tisztújító évi közgyűlése március 26-ikán, vasárnap délelőtt istentisztelet után tartja a református templomban. Erre a közgyűlésre a református férfiszövetség tagjait szeretettel meghívja a férfiszövetség elnöksége.

— Legteljebb a kis cégeknek lesz adóátvitelezés. Bucarestből jelentik: Ismeretes, hogy a kereskedelmi érdekképviseletek akciót indítottak az adóátvitelezés érdekében. Lapjelentések szerint a pénzügyminisztérium a nagyvállalatok és részvénytársaságok adójának átvitelezésére nem mutat hajlandóságot, legfeljebb arról lehet szó, hogy a kis cégek adóját vitelezzék át. Hivatalosan a pénzügyminisztérium még nem utasította el az átvitelezésekre vonatkozó kéréseket és ezért az akció tovább folyik.

— Robogó vonat elé esett a margittai állomásfőnök. Bozalmas szerencsétlenség történt Magyaróvás állomásán. Buiuc Radu, a biharmegyei Margitta község állomásának főnöke behívott kapott, hogy azonnal jelentkezék Kolozsváron levő ezredénél. Buiuc eleget is tett a parancsnak és Nagyváradon vonatra ült, hogy Kolozsvárra utazzon. Nadas állomásán, amikor egy percre le akart szállni a vonatról, a szomszédos vágányra herobogott a 301-es számú Rapid. A szerencsétlen ember megbotlott a kocsi hágcsóján és testének egész súlyával a rohanó kerek közé esett, melyek darabokra szaggatták. Buiuc Radu borzalmasan megcsontított holt testét beszállították a kolozsvári bonctani intézetbe. A csendőrlégió parancsnoksága a halálos szerencsétlenség ügyében vizsgálatot indított.

Álarcosbálak idején

— Az álarc kintűb, nyugodtan velem jöhet.

— Meghosszabbították a danzigli szenátus mandátumát. Danzigban a szenátus mandátumát további négy évvel rendeletileg meghosszabbították avval az indoklással, hogy az új választások sok pénzt emésztésének fel. A szenátus 72 tagja közül 70 a nemzeti szocialistapárthoz tartozik. Az Egyesült-Államok eddigi danzigli főkonzulátusát áthelyezték a lengyel Gdynia kikötőjébe.

— Aláírták az új francia—lengyel kereskedelmi szerződést. Párisban tegnap írták alá az új francia—lengyel kereskedelmi szerződést, amely a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítését célozza. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy a korábban félbeszakított francia—román gazdasági tárgyalásokat már a legközelebbi napokban újból felveszik.

— Földrengés Debrecenben és a Hortobágyon. Debrecenből jelentik: A városban és a környéken csütörtökön a reggeli órákban 4—5 percig tartó erős földrengést éreztek, amely annyira megrázta a házakat, hogy egyes helyeken lehullottak a vakolatok, több gyár kéménye pedig összeomlott. A lakásokban a butorok elmozdultak helyeikről. A földrengést a Hortobágyon és annak vidékén levő kisebb falvakban is érezték.

— MÉG EZEN A HÉTEN MEGKEZDIK A NYUGDIAK FOLYÓSÍTÁSÁT. Nagy feltűnést keltett a nyugdíjasok körében, hogy az állandósított nyugdíjpénztárak még nem fizették ki a márciusi nyugdíjakat. Fővárosi jelentések szerint ennek az volt az oka, hogy az elmúlt költségvetési év lezárása annyi munkát adott, hogy a nyugdíjak számfejtését csak késve tudták megkezdni. Bucarestből érkezett hírek szerint a nyugdíjak számfejtését már megkezdtek s a nyugdíjasok előreláthatólag már pénteken megkapják járandóságukat.

— Megszüntették Angliában a testi fenytés sel való büntetést. London. (Rador.) Az angol alsóház állandó bizottsága jóváhagyta azt a rendeletet, amellyel a testi fenytés büntetését megszüntetik. A rendeletet 32 szavazattal 17 ellenében hagyták jóvá.

— Öngyilkos gyári munkásleány. Barb Zsófia 19 éves gyári munkásleány nagymennyiségű zsirosszóda oldattal megmérgezte magát. A mérreg oly súlyos rombolást végzett szervezetében, hogy hiábavaló volt minden orvosi segítség, meghalt. A szerencsétlen fiatal leányt március 23-án temették el nagy részvét mellett a buzsáki temetőben.

— Elhalasztották a református leánybibliakör templomi ünnepélyét. A református leánybibliakör március 26-án, vasárnap délután 6 órára tervezett templomi ünnepélyét a közbejött akadályok miatt nem tartják meg. Az ünnepély megtartását későbbi időre halasztották el, amelyet annakidején a napilapok utján hoznak az érdeklődők tudomására.

— Távolkeleti csendélet. London. (Rador.) Az angol kormány válaszigjegyzéket küldött a japán kormány január 18-iki jegyzékére, amelyben Japán tiltakozott azért az elbánásért, amelyben a singaporei japánok angol alattvalók részéről részesültek. Az angol válasz hangoztatja, hogy a lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy több japán alattvaló a rendet és a biztonságot veszélyeztető tevékenységet fejtett ki.

Védekezzék a ragályos betegségek ellen! Dörzsölje be testét valódi Diana sóborszesszel.

— Eltemették Olariu Stefan volt városi vezértitkárát. Ma délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Olariu Stefan volt városi vezértitkárát. A ravatalt a felsőímető halottszázában ellették a koszorúk, amelyeket a barátok, tisztelők, a város küldöttek az általános közmegebecsülésnek örvendett Olariu Stefan vezértitkárnak utolsó üdvözlésként. A város hivatalosan is képviseltette magát a temetésen és a családtagokon kívül ott voltak a barátok, a volt munkatársak és ismerősök, hogy utolsó útjára kísérjék Olariu Stefan. Turic Caius és Codreanu lelkes végzették a temetési szertartást, amely után Popa Constantin városi szolgálati főnök búcsúztatta az elhunytat Aradváros nevében. Ezután megindult a menet a sir felé, ahol örök nyugalomra helyezték a volt városi vezértitkárát.

— Koszorúmegváltás. A Szeretetház javára koszorúmegváltás címen az alanti adományok folytak be. Eizenschäder Béláné ravatalára: Gotlieb Jenő 100 lei, Kronberger-család 200 lei, Grizhaber Mórné 100 lei. — Világ János ravatalára: Hirschfeld Fülöp 100 lei, Reisz József 100 lei, Barzel 100 lei, Reismann Samu 200 lei, Reismann Jenő 200 lei, Rosenzweig József 100 lei, Popper Ignác 100 lei, Hirsch Jenő 100 lei, Komlós József 100 lei, Reich József 100 lei, Neumann Jenő 100 lei, Kurtág Sándor 100 lei, Löwinger Albert 50 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8. (Tel.: 14—90.)
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gajdu. (Tel.: 17—67.)

SPORT KÖZLÖNY

Valószínűleg elmaradnak az összes vasárnapi labdarugó-mérkőzések

A központ kijelölte a játékvezetőket

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnap-
ra kitűzött bajnoki mérkőzések játékvezetőit és
ezek a következők:

Venus—Sp. Studentesc, bíró: Xifando.
Rapid—UDR, bíró: Stanciu dr.
AMEFA (AMTE)—Gloria, bíró: Russu dr.
Tricolor—Juventus, bíró: Bruckner.
Victoria—Chinezul (Kinizsi), bíró: Tica Iliescu
Ripensia—Carpati, bíró: Radulescu C.
A B) ligás mérkőzések közül a Tricolor—Uni-
versitatea (Nagybánya) mérkőzésére az aradi

Pálffy, a Törekvés—Muresul (Nagyvárad) mér-
kőzésre pedig az aradi Huszititot delegálták.

Bucurestiben egyébként a késő esti órákban az
a vélemény alakult ki, hogy ezen a héten a divíziós
mérkőzések elmaradnak és ezzel kapcsolatban va-
lószerűleg ma küldenek értesítést az érdeelt egye-
sületeknek. Valószínűnek látszik az is, hogy a ke-
rületi bajnoki meccseket sem bonyolítják le ezen
a héten.

Középcsatát a börtönben

Az egyik angol lap sportrovatában jelent meg
a napokban az alábbi hír:

„William Walsh, a Millwall középcsatá-
ra tegnap kiszabadult a brixtoni börtönből és
ma délután a klub tartalécsapatában játszik
a Reading ellen.”

Most megírják a lapok az eset hátterét is. Ime:
Mr. William Walshot elítélték, mert az adósa-
nak 1 font és 15 shillinggel tartozott. Az elfogatási
parancs értelmében az adósság ki nem fizetése
miatt M. Walsh a vádlottak padjára került.

M. Philcox, M. Walsh ügyvédje fellebbezett
az ítélet ellen és kérte Walsh felmentését.

— Nem vehetik el Mr. Walsh kenyerét, —
mondotta az ügyvéd. — Ő profifutballista, a fut-
ballból él.

— És én nem is akarom fogva tartani őt, —
mondta Konstam bíró, feltéve, ha — kifizeti az
adósságát. — Szólt s ezzel megsemmisítettnek nyil-
vánította az elfogatóparancsot, kötelezte Mr. Wal-
shot, hogy az adósságát heti 15 shillingenként fi-
zesse ki s szombati nap lévén, sietett haza ebédelni.

Mert nem akart elikésni a délutáni bajnoki mér-
kőzésről.

A Rapid lesz a jugoszláv válogatott edzőtársa az angol válogatott elleni mérkőzés előtt

Bucuresti. A jugoszláv labdarugó szövetség a
május 21-iki angol—jugoszláv mérkőzés előtt
edzőpartnert keres, mert komoly előkészületet akar
folytatni az angolok elleni mérkőzésre. A Rapid
tegnap ajánlatot tett a jugoszláv szövetségnek,
hogy hajlandó május 17—18-án Belgrádban szere-
pelni az angolok ellen készülő jugoszláv válogatott
edzőpartnereként. Amennyiben a jugoszlávok az
ajánlatot elfogadják — ami valószínűnek látszik,
ugy a Rapid Jugoszláviában fog szerepelni május
hónapban.

O Lengyelország—Németország 50:10. A lengyel vá-
logatott kosárlabda válogatott győzelme Berlinben.

Sedoytski Róbert, a Juventus Aradról elküldött
válogatott kapusa, aki — mint ismeretes — kézszerű-
lése miatt pihenőre kényszerült, a Tricolor elleni
mérkőzésen — amennyiben meg lenne tartva — ismét
sorompóba lép.

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap rang-
adót bonyolítanak le: a Hungária és a Ferencváros
mérkőznek egymással és valószínűleg a következő
összetételben állnak fel a csapatok: Hungária: Szabó
— Kiss, Biró — Négyess, Turay, Dudás — Vidor,
Müller, Kardos, Cseh, Titkos, Ferencváros: Pálinkás
— Tátrai, Polgár — Lázár, Sárosi III., Pósa — Biró
H., Sárosi I., Toldi, Kiszely, Gyotvai.

Newyorkban az amerikai fedettpálya teniszbajno-
ki versenyen nem indultak a „nagygyúk” és így a
férfi egyest a fiatal Sablin nyerte, aki a döntőben Bod-
wen ellen 6:3, 5:7, 6:2, 6:1 arányban győzött. A női
egyes döntőjében Botez 7:5, 4:6, 6:1 arányban nyert
Bernhard ellen.

Londonban a White City-pályán Oxford és Cam-
bridge atlétái mérköztek és az egyetemközi versenyt
az oxfordiak nagy fölényrel 76:41 pontarányban nyer-
ték meg.

O Dánia győzött az északi államok Oslóban ren-
deztet vívó-találkozásán. A dánok kardban és törben
győztek, csupán párbajtőrben szenvedtek vereséget a
svédektől. A végeredmény: 1. Dánia 7 pont, 2. Svéd-
ország 6 pont, 3. Norvégia 5 pont.

O TIPPELŐNKHEZ! — Tekintve, hogy a nemzeti
bajnokság mérkőzéseinek heti fordulója elmarad, az
AMEFA (AMTE) ezen a héten nem rendezi meg szo-
kott tippversenyét. Azok a nyertesek, akik a vasárnap-
ra kitűzött Gloria—AMEFA (AMTE) mérkőzésre kaptak
volna jegyet, a soron következő első bajnoki mérkőzés
előtti napon vehetik kézhez nyereményeiket.

O 70 ezer jegy fogyott el a május 13-iki olasz—an-
gol mérkőzésre Milánóban. Miután a stadionban 70 ezer
hely van, kitehetik a táblát — „telt ház!”

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Erdélyi Bank március 28-án tartja negyvennegyedik közgyűlését

A bank betétállománya az elmúlt évben 136 millió leiel 1.381 millió leire szaporodott

Az osztalék változatlanul 5 százalék

Az Erdélyi Bank igazgatóságának ma közzétett meghívója szerint az intézet 44. évi rendes közgyűlését folyó évi március 28-án tartja meg Bucurestiben. Az intézet mérleg-számlája — amelyet lapunk más helyén közlünk. — a bank további fejlődéséről és mobilitásáról tesz bizonyosságot.

A készpénzkészletek és bármikor igénybe vehető bankári követelések összege 359 millió leit tesz ki.

Annak ellenére, hogy külpolitikai események többiben idéztek elő az országban átmeneti gazdasági depressziókat, a bank betét-állománya az elmúlt évben 136 millióval 1.381 millió leire emelkedett, élénk tanúságaképpen annak, hogy a betétes közönség változatlan bizalommal van az intézet óvatos és céltudatos vezetésére iránt.

A kihelyezési állomány az előző évi 1.204 millióról 1.248 millió leire emelkedett. Az Erdélyi Bank tehát nemcsak hogy betéteseinek az említett külpolitikai események következtében támasztott fokozottabb igényléseit tudta maradéktalanul kielégíteni, hanem még kihelyezési állományát is növelni tudta rövid lejáratu, jól fedezett, ipari és kereskedelmi célokat szolgáló hitelek nyújtásával. Ezt az év-

közben is állandóan magas diszponibilitás tette lehetővé, amelyre támaszkodva az intézet adó-ügylei hitelkereteit még átmenetileg sem csökkentette.

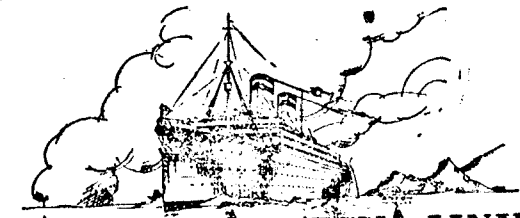
Az intézet múlt évi betétforgalma 12 milliárd 98 millió, a hitelfolyósítások forgalma 7 milliárd 224 millió lei volt, össziorgalma pedig meghaladta a 45 milliárd lei összegét.

A bank elveinek megfelelően hiteleket sem a belföldön, sem a külföldön nem vett igénybe.

Az intézet közgyűlése által korábban elhatározott tőkeemelésből kifolyólag még hátralévő 50 millió lei névértékű részvény kibocsátása folyamatban van. Ennek befejezése után az intézet részvénytőkéje 200 millió leire emelkedik.

A bank múlt évi bruttó nyeresége az előző évi 97 és fél millió leivel szemben 101.6 millió leire emelkedett.

amelyből levonva a terheket, a mutatkozó 15.6 millió lei tiszta nyereségből 500.— lei névértékű részvényenként 5 százalék, 25.— lei osztalék fizetését fogja az igazgatóság a közgyűlésnek javasolni. A nyereség többi részét az igazgatóság és a tisztviselők jutalékának levonása után tartalékolásra fordítja.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengereentuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviseleténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

SCALA

NAGYFILMEK SZINHAZA / TELEFON: 20-10.

Ma sláger premier! Imperio Argentina spanyol táncfenomén a főszerepben.

Andaluziai éjszakák

Zene, ének, tánc. Bikaviadal, eredeti felvételek. Izgalmas esemény. — FOX JOURNAL o. 7.15. 9.30.

Fokozatosan léptetik életbe az új kereskedelmi törvénykönyvet

A pénzügyminisztérium központi érdekképviselői a bukaresti- és vidéki bankok képviselőinek részvételével fontos gyűlést tartott, amelyen különböző ügyviteli dolgokat és a részleges tisztújítás ügyét tárgyalták. Elhatározták még a tagsági díjak felemelését, mégpedig olyan módon, hogy 5 millió lei alaptőkéig évi 1000 lei, 10 millió lei alaptőkéig 1250 lei, ezen felül

pedig 1500 lei fizetendő.

Megvitatták azt a tervet, amelyet a szakértők készítettek az új kereskedelmi törvénykönyv alkalmazásáról. Elhatározott szándék, hogy az új törvénykönyvet fokozatosan léptetik életbe, valószínűleg május elsejei, október elsejei, 1940 február elsejei és 1941 május elsejei időponttal.

A Banca Nationala közlése a forgalomban levő 1000 leies bankjegyekről

A Banca Nationala köz tudomásra hozza, hogy a legutolsó típusú (sötét színű, kis aia-ku) és jelenleg forgalomban lévő ezer leies bankjegyek kétféle rajzzal készültek. Az egyik a rajz II. Carol király arcát ábrázolja, úgy hogy a csaknem profilban ábrázolt fej körül babérokoszorú van, a másikon pedig a nagyobb profilban ábrázolt fej körül hiányzik a koszorú. A közönségnek semmiéle megkülönböztetést nem kell tennie, mert mindkét ezerleies típus rendes forgalom tárgyát képezi.

Kiskereskedők és kisiparosok azok, akiknek évi jövedelme nem haladja meg az 50.000 leit

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendelkezést küldött az egyes pénzügyigazgatóságoknak, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok a jövőben ne vegyenek fel kihágási jegyzőkönyveket olyan esetekben, amelyeknél az adózók nem adtak be adóvallomást, vagy késve adták be vallomásaikat. A gyakorlatban ugyanis némely pénzügyigazgatóságnál az adózók fellebbezéseket nyújtottak be az ellenük felvett jegyzőkönyvekkel szemben és kijelentették, hogy ők kisiparosok és kiskereskedők és így mentesülniük kell a büntetések alól. Hasonló esetek elkerülése végett, valamint nehogy az egyes megvételben különböző elbírálás alá vegyék az ilyen eseteket, a minisztérium közli, hogy mindazokat kiskereskedőknek és kisiparosoknak tekintik, akiknek a jövedelme nem lépi túl a vonatkozó törvény 30-ik szakaszában megjelölt VIII. osztály jövedelmét, vagyis az évi 50.000 leit.

— A cseh korona átszámítási kulcsa csak átmeneti. Jelentik, hogy a Csehszlovákia megszálló katonai főparancsnokság a csehkorona árfolyamát 1:10-hez állapította meg. Egy csehkorona az átszámítási parancs szerint tíz pfenninget ér. A „Frankfurter Zeitung” jelentése szerint: ez az átszámítási kulcs csak átmeneti és a csehkorona és márká arányának végleges megállapítása most van folyamatban.

Megjelent az erdőbirságok 75 százalékos leszállításának rendelettörvénye

Bucurestiből jelentik: Călinescu miniszterelnök és lamandi igazságügyminiszter jelentése alapján öfelsége a király rendelettörvényt irt alá. A rendelettörvény értelmében 75 százalékkal leszállítják az erdészeti törvényekkel szembeni kihágások következtében 1939. február 27-ig végleges bírósági ítéletekkel kirótt és ki nem fizetett pénzbírságokat. A rendelettörvény kedvezményei nem vonatkoznak az erdőbirtokosokra, vagy az erdőkitermelési egyesületekre, erdészeti vállalatokra és vállalkozókra.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 24.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: A Sibicanu-zene. 19.15: Egyházi hangverseny az evangélikus templomból. 20: Felolvasás. 20.15: Filionescu zongoraművész hangversenye. 20.35: Közvetítés az Operából. A szünetben: Hírek. Majd: Hírek közvetítése külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli hangverseny. 13.10: Zongoraszármok. 13.40: Hírek. 13.55: Énekszámok. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyámhírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Hanglemez. 18.25: „Az észak népművészeti kiállítás megnyitása és séta a kiállításon”. 19.20: Sportközlemények. 19.30: „Színésztréfák”. Csevegés. 20: Cigányzene. 20.40: „A magyar vers története”. Előadás. 21.10: A Soproni Liszt Ferenc Zeneegyesület hangversenye. 21.55: Hírek. 23.10:

Jazzhármás. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A 2. honvédegyalozgárd zenekara. 1.05: Hírek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 25

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: A munkás öröm szervezet órája. 19.15: Csevegés hanglemezekkel. 20: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21: Felolvasás. 21.15: A Carmen-énekkar hangversenyének közvetítése. 21.45: Üzenetek. 22: Hírek. 22.15: Táncalemez. 23: Hírek. 23.15: Venéglőj zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. Hanglemez. 9.45: Hírek. 11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Istvánvárosi bazilikából. A szentbeszédet Fokha János prelátnak mondja. 12.20—13.15: Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet dr. Krainyák Gábor mondja. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Beszékart-zene. 15: Cigányzene. 16: Tarka gyermekdelután. 16.30: Zongoraszármok. 17: „Táltos sárkány”. Elbeszélés. 17.30: Hanglemez. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A Ciszterci Rend pécsi „Nagy Lajos Gimnázium” ének- és zenekara hangversenye. 19.05: „Afrikai fővárosok”. Felolvasás. 19.35: A rádió szalonzenekara. 20.40: „A vén bakancsos és fia a huszár”. Népszínmű. 22.40: Hírek. 23: Jazz. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Színház - Művészet

A kolozsvári Thalia Színház négy napos vendéjátéka Aradon

F. hó 28-ikán kezd meg a Thalia magyar színház együttese négy napra tervezett vendégszereplését a Városi Színházban. A Thalia teljes díszlet- és ruhataral, kiünő rendezésben és előadásban, teljesen a kolozsvári premier jegyében mutatja be az idei színivad legsikeresebb ujdonságait. Az idő rövidsége miatt öt bemutatást ad a színház, melyeknek mindegyike a fémjelzett magyar és külföldi írók legújabb és legjobb darabjai közé tartozik. Olyan newak szerepelnek a színház gazdag műsorán, melyekhez kiróbbanó sikerek fűződnek és a Thalia minden egyes előadása eseménye lesz az aradi szezonnak. Itt említiük meg, hogy az idő rövidsége miatt a színház f. hó 29. és 30-án délután is premier ad és ezek a bemutatás előadások Louis Verneuil világhírű darabja, a „Duo” és: László Aladár legújabb vigiátéka, a „Mindig a nők kezdek”, melyek mérsékelt helyarákkal, de teljesen az esti premier kiállításában és tökéletes előadásaiban fognak színtre kerülni.

APRÓHIRDETÉSEK

A 64094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint **2 ei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZAST KERES

Róm. kath. érettségizett, komoly urileány, magyar, társalkodónői vagy titkárnői állást keres. Megkereséseket Z. Ibolya, Odorheiu, S.r. Andrei Muresanu No. 10. szám alá kérek 1409

LAKÁS

Kiadó a Malul Muresului 2. sz. házamban levő kétszobás, földszintes, uccai lakás május 1-re. Dr. Angel. 1326

Kétszobás garsonlakás, modern új házban, esetleg bútorozva is, április 1-től kiadó Str. Sft. Gheorghe 46.

Keresek ötszobás lakást május 1-re. Mateescu mérnök. Str. Consistorului 33. 1410

Főtúvonalon

emeletes, masszív ház, 10 lakás, fürdőszoba, 120 ezer jövedelem, 950 ezer. — Bul. Carolon emeletes ház, telekértékben 500 ezer. — Villanegyedben emeletes új ház, 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, 925 ezer. — Fehér Kereszt közelében új emeletes ház, 1, 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, 1 millió 650 ezer. — Belvárosi emeletes ház, 2 és 4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakás, értékes telek, telekértékben 480 ezer. — Centrumban földszintes ház, 7 lakás, telekértékben alul, 350 ezer. — Fenti házakon kívül a főtéren és a város összes uccáiban bér-, magán-, üzletházak, új villák nagy választékban eladók.

HAÁSZ

Ingatlanforgalmi irodája, Arad, Eminescu uccá 20-22. Alapítva: 1918.

VÉTEL-ELADÁS

Jókarban levő takaréktüzhelyet 2 sütővel megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek

Közöri-pollrozó kisebb gép, egy 0.2 HP motorral olcsón eladó, Str. Cosbuc 20. 1407

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamiz, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és fűvegyszervizet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvevesszük.

TEMPO bizományi-üzlet, Fischer Elz-palota.

Egy portablí írógép sürgősen eladó.

A legolcsóbb bevásárlási forrás a

Muzsaj József-cég

STRÁJER-EGYENRUHÁK

Teljes egyenruha	— — —	Lei 960
nadrág	— — —	Lei 350
gummikabát	— — —	Lei 650
zöld Loden	— — —	Lei 960
ujjas (Wendjacke)	— — —	Lei 750
selyem ballon kabát	— — —	Lei 2200
elegáns divatöltöny	— — —	Lei 1400
felöltő	— — —	Lei 1600

MERCUR-KÖNYVEK ÉRVÉNYESEK

Jóállapotban levő öntöttvas-fürdőkádat megvételre keresek Cím a kiadóban.

Jövedelmező szerényebb üzem minden elfogadható árban és Új Lexikon, komplett, 2000 leiert továbbá egy gitár és egy kitaró hegedű, fényképező gép, telefon, lemezzel, olcsón eladók. Cím a kiadóhivatalban. 1397

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk.

Cím a kiadóban.

BANCA ARDELEANĂ S. A. R.

Központ: KOLOZSVAR

Fiókok: Arad, Brassó, Nagyvárad, Szatmár, Nagyszeben, Marosvásárhely, Temesvár

Főtelep: BUCUREȘTI

M e g h í v ó

AZ ERDÉLYI BANK R. T.

1939. március hó 28-án délután 6 órakor Bucurestiben, Str. G. G. Assan (ezelőtt Bursei) 2. szám alatt tartja

44. évi rendes közgyűlést

ez követőleg pedig

rendkívüli közgyűlést,

amelyre a t. részvényeseket meghívjuk.

A RENDES KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. Az igazgatóság jelentése az 1938. üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1939. évi mérleg- és veszteség-nyereségszámla jóváhagyása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozat a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Felügyelő-bizottsági tagok választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. Az alapszabályok 5-ik §-ának módosítása.

FIGYELMEZTETÉS. Felkérjük t. részvényeseinket, hogy amennyiben a közgyűléseken résztvenni kívánnak, szíveskedjenek az alapszabályok rendelkezése értelmében részvényeiket legkésőbb 1939. március 23-ig a bank főpénztárainál, vagy valamelyik fiókjánál átvételi elismervény ellenében letenni.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA 1938. DECEMBER 31-ÉN

TEHER

	Lei	Lei		Lei	Lei
Pénztár:			Részvénytőke		150,000.000
a) Készpénzkészlet	159,360.530		Tartalékalapok:		
b) Disponibilitás a B.N.R.-nál és a Postacsekpenztárnál (C. E. C.)	59,009.540	218,370.070	Rendes tartalékalap	22,000.000	
A vista bankári követelések:			Értékcsokkrenési alapok:		
a) Leiben	130,953.289		a) Késes követelések tart. al.	318.308	
b) Devizában	10,038.480	140,991.769	b) Ingatlan értékcso. alap	3,500.000	25,818.308
Értékpapírok:			Tisztviselők nyugdíj- és segélyalapja		7,000.000
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok	7,833.200	5,661.099	I. Belföldiek:		
b) Tőzsdén jegyzett érték-papírok	744.000	1,281.899	a) Látra:		
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok	155.700	15.915	Bemutatóra szóló betét-könyvvel	164,911.084	
II. Külföldiek:	28.850	6,958.913	Névre szóló betét-könyvvel	23,148.660	188,059.744
		9	6,958.922		
Váltótárca:			b) Határidőre:		
I. Belföldön fizetendőek:			Bemutatóra szóló betét-könyvvel	400,069.043	
a) Nyílt váltóhibák	125,794.004		Névre szóló betét-könyvvel	116,293.836	516,362.879
b) Áru, értékpapír és más fedezettel	16,305.998		II. Külföldiek	66,045.821	
c) Jelzálogfedezettel	144,704.784	284,804.786	Hitelezők:		
Folyószámla-adóskok:			Folyószámla-betétek:		
I. Belföldi adóskok:			I. Belföldiek:		
a) Külön fedezet nélkül	194,750.787		a) Látra	315,651.823	
b) Keresk. értékfedezettel	854.295		b) Határidőre	139,604.694	455,256.517
c) Értékpapírfedezettel	26,030.203		II. Külföldiek:		
d) Árúfedezettel	66,612.693		a) Látra	13,537.291	
e) Jelzálogfedezettel	173,314.272		b) Határidőre	141,879.557	155,416.848
f) Más különféle fedezettel	442,193.554	903,755.804	Fel nem vett osztalékok		1,079.139
II. Külföldi adóskok	44,488.151	948,243.955	Különféle elszámolási számlák		266,914.724
Az 1934. V. 7-i adósságrendező törvény kez- vezményeiben részesített adóskok:			Átmeneti számlák		2,729.236
(Csökkentett tőkeösszeg)		15,470.149	Folyó évi tiszta nyereség		15,653.686
Részesedések:					
Belföldön: ipari és kereskedelmi vállala- toknál		3,850.000			
Hosszulejratu kölcsönök		62.840			
Ingatlanok:					
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok	35,426.380				
b) Más ingatlanok	18,415.739	53,842.119			
Különféle elszámolási számlák		170,337.475			
Átmeneti számlák		7,417.817			
		1,850,349.902			1,850,349.902
Nyilvántartási számlák:			Nyilvántartási számlák:		
Alapszabályszerű letétek		5,550.000	Alapszabályszerű letétek		5,550.000
Kezességi adóskok és a bank által adott garancialevelek:			Kezességi és a bank által adott garancialevelek hitelezői:		
Belföldön:			Belföldön		242,645.821
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek		242,645.321	Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétesei		291,750.947
Inkasszóértékek		291,759.947	Inkasszóértékek megbízói		110,021.214
Jelzálogok, engedményezések, kézizálogban levő áruk és egyéb fedezetek		110,021.214	Jelzálogok, cessziók, áruk és más garanciák letésvői		991,037.636
Megőrzésre letett értékpapírok és más értékek		991,037.636	Megőrzésre átadott értékpapírok és más értékek letésvői		270,711.883
Kézizálogban levő értékpapírok		270,711.883	Kézizálogban levő értékpapírok letésvői		33,834.050
Csodék értékpapírok		33,834.050	Különböző kikölcsönzött értékek		40,511.400
Megintételezések és különfélék		40,511.400	Meghitelezések és különfélék		60,115.364
		60,115.364			
		2,046,186.815			2,046,186.815

Chis, 1938. decembrie 31.

AZ IGAZGATÓSÁG NEVÉBEN
MOCSONYI
elnök.

CONRAD

HARGITAY

Az ellenőrzésért:
IOAN PETREAN
ügyvezető igazgató.
A könyvelésért:
SZABÓ MARTON
aligazgató, jogosított könyvelő

Legújabb jelentéseink:

Váratlan magyar—szlovák konfliktus a határvonal rendezetlensége miatt

Vegyesbizottság vizsgálja meg az ellentéteket és rendezi az összes vitás kérdéseket

További angol—francia együttműködés a közös-vét elem érdekében

Budapestről jelentik: A pozsonyi kormány külügyminisztere tiltakozó táviratot intézett a magyar külügyminisztériumhoz abból kifolyólag, hogy állítólag a magyar csapatok Kárpátaljáról szlovák területre nyomultak be és ott hadműveleteket végeznek.

Gróf Csáky István magyar külügyminiszter azonnal válaszolt a szlovák külügyminiszternek és haladéktalan vizsgálatot ígért, amelynek eredményéről tájékoztatni fogja a szlovák kormányt. Együttal felhívta a szlovák kormányt figyelmét, hogy Szlovákia keleti határai soha nem voltak megállapítva és lehetséges, hogy ebből a körülményből valami vita indult meg a szlovák és magyar katonaság között. Katonai operációról szó sem lehet és ennél fogva a külföldi hírügynökségek állítása, hogy a magyar csapatok német biztatásra, vagy a birodalom csendes beleegyezésével tovább folytatják hadműveleteiket Kelet-szlovákiában, átlátszó célzattal támasztott szeméremszóval hazugság.

Budapestről jelentik a késő éjjeli órákban: A magyar csapatok tényleg bevonultak szlovák területre, ahol megszálltak néhány határmenti helységet. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a magyar csapatok valószínűleg tévedésből léptek szlovák földre, hiszen a határ mindeztideig nem volt pontosan megállapítva, éppen ezért céltalosa a külföldi sajtójelentések beállításai, mintha a magyar hadtestek megszállási szándékából szállták volna meg a szlovák földet.

Az ügyben máskülönböző egy szlovák—magyar vegyesbizottság indít vizsgálatot, amely pontosan meghatározza, hogy meddig terjed a szlovák—magyar határ.

Közeledés Bucuresti és Budapest között

Londonból jelentik: A „Times” mai számában azt írja, hogy Magyarország és Románia között nagymértékben megenyhült a viszony és lehetséges, hogy a két állam között hamarosan kereskedelmi egyezmény jön létre. A lap szerint a két állam közeledésének nemcsak kizárólag gazdasági, hanem bizonyos politikai okai is lesznek.

A pozsonyi németek a Németországhoz való csatlakozást követelik

Pozsonyból jelentik az „United Press”: Karmazsin Birodalomba! A demonstráció a Németországhoz való csatlakozás jegyében folyt le. Karmazsin megjelent a káncsának erkélyén és rövid beszédet tartott.

A Szlovákia védelméről szóló 25 éves egyezmény szövege

Berlin. Ma tették közzé a március 18-án Bécsben és március 23-án Berlinben keltezett védelmi szerződést, amelyet német részről Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, szlovák részről dr. Tiso, dr. Tuka és Durosánszki miniszterek írtak alá. A bevezetés szerint, miután a szlovák állam a Birodalom védelme alá helyezte magát, megegyeztek abban, hogy az abból adódó követelményeket szerződésben szabályozzák. Ecélből öt cikkelyből álló határozmányt dolgoztak ki.

Az első cikkely szerint a német birodalom átveszi a szlovák állam politikai függetlenségének és területi sérthetlenségének védelmét.

A második cikkely szerint a német birodalom által elvállalt védelem érvényesítésére a német véderőnek mindenkor meglesz a joga a szlovák állam nyugati határától a Javornik hegység keleti pereme által határolt övezetig, mely övezetekben katonai berendezése-

ket létesítenek, és amelyet a német csapatok szükségesnek tartott létszámban megszállva tartanak, a védelmet teljesíteni.

A szlovák kormány hozzájárul olyan szabályozáshoz, amely biztosítja a német csapatok vámentes ellátását és a katonai berendezések számára szükséges területekre szállítandó anyagok vámentességét.

Az övezetekben a német katonai haderő gyakorolja a felségjogokat.

A harmadik cikkely közli, hogy a szlovák kormány saját katonai erőit szoros egyetértésben szervezi meg a német véderővel.

A negyedik cikkely szerint a védelmi egyezménynek megfelelően a szlovák kormány külpolitikáját szoros egyetértésben vezeti a német kormánnyal.

Az ötödik cikkely arról intézkedik, hogy a szerződés azonnal életbe lép és 25 évig marad érvényben.

Lengyelország bekerítéséről ír a francia sajtó

Párisból jelentik (Rador): A francia lapok a Memel-vidék bekebelezésével kapcsolatban azokról a lehetőségekről írnak, amelyekkel Németország újabb akciója várható. A Petit Parisienne az a véleménye, hogy Páris és London Varsó köré kívánja csoportosítani az összes balti államokat.

A Figaro emlékeztet arra, hogy 1925-ben a Memel-vidéki népszámláláskor 59 százalék litván és csak 38 százalék németet találtak. Ugyilátszik, hogy az új jog alapján a kisebbségek nyerik meg ügyeiket a többséggel szemben. A cikk írója azt kérdezi, hogyan türetheti Lengyelország szóttalanul bekerítését, amely egyenesen fenyegető jellegűt ölt már.

Hasonló szellemben ír az „Epoque” is, amely megállapítja, hogy Németország a Balti-államok feletti uralomra tör és azt kérli, hogyan lehetséges, hogy bizonyos hatalmak még mindig haboznak a fenyegető ellenféllel szemben államcsoporthoz összehozni. Az „Ordre” szerint a memeli kérdésben sem lehet szó jogról és igazságról, miként azt a Birodalom állítja.

Az Anschluss és a szudéta vidék bekebelezése alkalomával még volt valami látszata a jognak.

A „Humanité” követeli a békét kívánó hatalmak együttes erőfeszítését, hogy megmenhessék a fenyegetett nemzeteket.

Londonból jelentik: Politikai körökben úgy tudják, hogy rövidesen egy angol—francia pótegyezményre kerül sor, amelyben leszögezik, hogy egy Belgium, Svájc, vagy Hollandia ellen irányuló német támadás esetén kölcsönösen segítik egymást.

Belgium nem bízik a londoni kezdeményezés sikerében

Brüsszelből jelentik: Hivatalos belga körökben kijelentették, hogy Belgiumot sem Anglia, sem Franciaország nem vonták be azokba a tanácskozásokba, amelyek a németellenes blokk megszervezésére irányultak. Belgium nemcsak hogy továbbra is megtartja semlegességét, hanem politikai körökben az a vélemény alakult ki,

hogy az akciónak nem lesz semmi sikere. Határozottan cáfolják azt a külföldön elterjedt hírt is, amely szerint Belgiumban katonai intézkedések történtek volna. Ezeknek a híreszteléseknek csak annyi alapja van, hogy egy korosztály régebben tervbevetett behívása mostan történt meg.

Hitler Mussolini találkozó?

Londonból jelentik: A „Daily Herald” jelentése szerint berlini magasállású körök úgy tudják, hogy Hitler és Mussolini rövidesen Bécsben találkoznak.

Angol—egyiptomi hadgyakorlatok

Kairóból jelentik: A nagy angol—egyiptomi hadgyakorlatokra április 12-én kerül sor és azok 3 napig tartanak. A gyakorlatok témája Egyiptom légvédelmének ellátása. (R.)

Helgoland megerősítése — a versaillesi békeszerződés megszegése

Londonból jelentik: Buttler angol külügyi államtitkár az alsóházban a képviselők kérdéseire kijelentette, hogy Helgoland szigetén az 1936-ban megkezdett erősítési munkálatok befejezést nyertek.

Miután német részről ezzel kapcsolatosan bejelentés nem történt, ezt a tényt a versaillesi szerződés egyoldalu megsértésének minősítik. (R.)

A Bremen és Európa német óceánjárók Északamerika helyett Délamerikába hajóznak

A Bremen és Európa német óceánjárók, amelyek eddig Északamerikába és vissza közlekedtek, mostantól kezdve Délamerikával fogják a közlekedést fenntartani.

A Havas newyorki jelentése szerint ottani illetékes körökben a következőkkel magyarázzák a Bremen és Európa utvonalanak megváltoztatását:

1. Az utasok száma az utóbbi időben mindinkább csökkent;

2. A washingtoni kormány által a német árukra kivetett 25 százalékos különvám miatt az USA-ba való német áruszállítás is esni fog;

3. Félnék attól, hogy vizsály esetén a két nagy szerű német óceánjárót elkobozzák;

4. Az utvonali megváltoztatásával a német kormány hízlegelni akar a délamerikai államoknak, amelyekkel egyre szorosabbra fűzi diplomáciai és gazdasági kapcsolatait.

Nem tartóztatták le Kroftát

Prágából jelentik: A prágai erndőrigazgatóság közlése szerint nem helytállók a francia lapoknak az a jelentése, hogy állítólag letartóztatták Krofta Kamil volt csehszlovák külügyminisztert. Eppen így nem tartóztatták le a külügyminisztérium két tisztviselőjét sem.

Széleskörű kegyelmi aktus készül

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium királyi rendeletet készített, amelynek értelmében számos megkegyelmezés, büntetésleszállítás és összesítés történt.

LAPZÁRTA:

(érkezett éjjel két órakor)

Elsimitják a magyar—szlovák konfliktust

Budapestről jelentik: A kárpátaljai magyar csapatok az Ung völgyében húzódó vasúti vonal szükségessé vált biztosítása céljából ma néhány pontot az Ung völgyétől nyugatra megszálltak. Mint ismeretes, Szlovákia és Kárpátalja között soha nem lett a határ megállapítva, ami állandó surlódásokra adott alkalmat már a múltban is. A nyugalom most helyreállt, de hogy a jövőben is ki legyen zárva minden vita, magyar—szlovák vegyes bizottság fogja a végleges határt megállapítani. E célból a magyar kormány érintkezést keres a szlovák kormánnyal.

Madrid eleste állítólag csak órák kérdése

Burgos. (Rador.) A nemzetvédelmi tanács egyik meghatalmazott képviselőjének kijelentése szerint, amelyet a rádió is közvetített, Madrid átadása ugyszólván órák kérdése.